

Media-alan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

TUTKINTOJEN MÄÄRÄT

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun

perustutkinto (PT): 1 278 kpl

Media-alan ammattitutkinto (AT): 174 kpl

Media-alan erikoisammattitutkinto (EAT): 24 kpl

TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun PT: 16 968 kpl

Media-alan AT: 720 kpl

Media-alan EAT: 87 kpl

**Yhteiset
tutkinnon osat
(YTO):**
3963 kpl

**Paikalliset
tutkinnon osat:**
654 kpl

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun PT

Audiovisuaalisen viestinnän osaamisala 648 kpl

Julkaisuutuotannon osaamisala 213 kpl

Painoviestinnän osaamisala 21 kpl

Kuvallisen ilmaisun osaamisala 372 kpl

Pelituotannon osaamisala 0 kpl

Ei tietoa 24 kpl

Media-alan AT

Audiovisuaalisen viestinnän osaamisala 78 kpl

Painoviestinnän osaamisala 1-4 kpl

Valokuvauksen osaamisala 90 kpl

Ei tietoa 1-4 kpl

Media-alan EAT

Audiovisuaalisen viestinnän osaamisala 0 kpl

Painoviestinnän osaamisala 1-4 kpl

Valokuvauksen osaamisala 12 kpl

Ei tietoa 9 kpl

OPISKELUN TAVOITE KOKO TUTKINTO TAI TUTKINNON OSA/OSIA

Media-alan ja kuvallisen viestinnän PT

koko tutkinto
95,2 %

tutkinnon
osa/osia
4,8 %

Media-alan AT

koko tutkinto
92,1 %

tutkinnon
osa/osia
7,9 %

Media-alan EAT

koko tutkinto
65,5 %

tutkinnon
osa/osia
34,5 %

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

- Perustutkinnon suoritusmäärät ovat pysyneet lähes samana viime vuosina. Sekä ammattitutkinnon että erikoisammattitutkinnon suorittaneiden määrät ovat nousseet.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

- Tutkinnon osien suoritusmäärät ovat perustutkinnossa ja ammattitutkinnossa pysyneet ennallaan, mutta erikoisammattitutkinnossa nousseet. Erikoisammattitutkinnossa on suoritettu yksittäisiä tutkinnon osia ja se selittää kasvun.

Osaamisalojen suoritusmäärät

- Perustutkinnossa audiovisuaalinen osaamisala on hieman kasvanut ja julkaisutuotanto ja kuvallinen ilmaisu vähän laskenut. Ammattitutkinnossa etenkin audiovisuaalisen viestinnän ja valokuvauksen osaamisalojen suoritusmäärät ovat nousseet. Erikoisammattitutkinnossa kiinnittää huomion puuttuvien osaamisalatietojen suuri määrä.

Muut huomiot

- On paljon tutkinnon osia, joita on suoritettu vain muutama kappale, tähän tosin vaikuttaa tutkinnon osien nimien muuttuminen tutkinnon perusteiden muuttuessa.
- Paikallisia tutkinnon osia suoritetaan paljon.
- Työllistymisen seuraaminen suoritusmäärien yhteydessä olisi erittäin tärkeää, vaikka tilastoinnissa olisi hankaluuksia.
- Koulutuksen järjestäjän painotukset ohjaavat opiskelijoiden valinnaisuuksia.

Media-alan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

JÄRJESTÄMISLUVAT

Media-alan ja kuvallisen viestinnän PT: 45 kpl
Media-alan AT: 22 kpl
Media-alan EAT: 6 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Media-alan ja kuvallisen viestinnän PT: 39 kpl
Media-alan AT: 16 (+2) kpl
Media-alan EAT: 5 (+10) kpl

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Media-alan ja kuvallisen viestinnän PT: 6 kpl
Media-alan AT: 6 kpl
Media-alan EAT: 1 kpl

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

SUORITETTUJEN TUTKINTOJEN KIELET

Media-alan ja kuvallisen viestinnän PT
Suomi 96,48 %
Ruotsi 3,52 %

Media-alan AT
Suomi 93,10 %
Ruotsi 6,90 %

Media-alan EAT
Suomi 100 %

Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- Oppilaitokset sijoittuvat melko kattavasti eri puolelle maata, pohjoisin media-alan koulutusta antava oppilaitos sijaitsee Rovaniemellä. Inarissa on yksittäisiä suorituksia. Runsaat suorituskäärät keskittyvät isompiin kaupunkeihin ja pääkaupunkiseudulle.
- Ruotsinkielistä koulutusta on vain muutamassa oppilaitoksessa. Englannin kielisen koulutuksen järjestämislupa on vain yhdellä oppilaitoksella perustutkinnossa. Saamelaisalueen koulutuskeskuksella on järjestämislupa saamenkieliselle koulutukselle.
- Media-alan erikoisammattitutkintoa järjestää aktiivisesti vain kuusi koulutuksen järjestäjää sekä hankintakoulutuksen kautta 10 koulutuksen järjestäjää.
- Media-alan ammattitutkinnossa aktiivisia koulutuksen järjestäjiä on ollut 16 sekä lisäksi 2 hankintakoulutuksen kautta olevaa koulutuksen järjestäjää.

Media-alan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

Media-alan ja kuvallisen viestinnän

PT

Työpaikka 37,9 %

Oppilaitos 43,6 %

Työpaikka + oppilaitos 12,0 %

Ei tietoa 6,5 %

Media-alan AT

Työpaikka 67,9 %

Oppilaitos 12,9 %

Työpaikka + oppilaitos 7,1 %

Ei tietoa 12,1 %

Media-alan EAT

Työpaikka 34,5 %

Oppilaitos 65,5 %

Työpaikka + oppilaitos 0,0 %

Ei tietoa 0,0 %

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Ammattitutkinnoissa Ei tietoa-osuus on noussut huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna.
- Perustutkinnoissa näyttöjä suoritetaan edelleen paljon oppilaitoksessa (37,9 % + 12 %).
- Ammattitutkinnoissa suurin osa näytöistä suoritetaan työpaikoissa (67,9 % + 7,1 %). Erikoisammattitutkinnoissa taas päinvastoin eli suurin osa tehdään oppilaitoksissa (vain 34,5 % työpaikoilla).
- Oletusarvona on, että erikoisammatti- ja ammattitutkinnoissa oppilaitoksissa suoritettavat näytöt pohjautuvat aitoon työelämäaineistoon, vaikka näyttösuorituksista osa tehdäänkin oppilaitoksissa.

- Verrattuna vuoden 2023 tilannekuvaan, perustutkinnoissa v. 2024 painottuu enemmän työpaikalla toteutettavat näytöt (v. 2023: oppilaitos 53 %, työpaikka 33 %, työpaikka+oppilaitos 7 %).
- V. 2023: AT suhde 68 % / 20 % / 6 %
- V. 2023: EAT 26 % / 70 % / 4 %

Media-alan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (arviointiasteikko 1-5)

OPISKELIJAPALAUTTEEN
PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT

**Media-alan ja kuvallisen
viestinnän PT 4,4**
Media-alan AT 4,6
Media-alan EAT 4,8
(kansallinen keskiarvo 4,6)

TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE

**Media-alan ja kuvallisen
viestinnän PT 4,2**
Media-alan AT 4,3
Media-alan EAT 4,7
(kansallinen keskiarvo 4,2)

TYÖPAIKKAPALAUTE

**Media-alan ja kuvallisen
viestinnän PT 4,2**
Media-alan AT 4,0
Media-alan EAT 0 kpl
(kansallinen keskiarvo 4,2)

Pohdinnat

Opiskelijapalaute

- Perustutkinnon ja ammattitutkinnon osalta näyttöjen keskiarvot ovat pysyneet samalla tasolla v. 2023 – 2024. Erikoisammattitutkinnon keskiarvossa on ollut nousua 4,3:sta 4,8:aan.

Työpaikkaohjaajapalaute

- Perustutkinnon näyttöjen keskiarvo on pysynyt samana (4,2).
- Ammattitutkinnon keskiarvo on noussut 4,1:stä 4,3:een.
- Vastausprosentit (PT ja AT) v. 2023 37,4 % ja v. 2024 38,9 %.
- EAT:n vastausprosentti v. 2024 44,4 %. EAT:sta ei ole tietoa vuodelta 2023.

Työpaikkapalaute

- Perustutkinnon näyttöjen palaute on pysynyt samana (4,2).
- Ammattitutkinnon palaute on laskenut 4,4:stä 4,3:een.
- Vastausprosentit (PT ja AT) v. 2023 32,4 % ja v. 2024 37,8 %.
- EAT:sta ei ole tietoa vuodelta 2023 eikä v. 2024.

Media-alan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

Media-alan ja kuvallisen viestinnän PT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 57,3 %
Ei tietoa 2,3 %

Media-alan AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 90 %
Ei tietoa 0,4 %

Media-alan EAT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 93,1 %
Ei tietoa 3,5 %

OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA

Media-alan ja kuvallisen viestinnän PT
Keskiarvo 3,8
Ammatillinen tutkinnon osa 3,9
Yhteinen tutkinnon osa 3,6
(kansallinen ka. 3,7)

(Keskiarvot laskettu suojatuilla lukumäärillä)

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Kaikissa media-alan tutkinnoissa (PT, AT, EAT) opettaja + yksi työnantaja tai työelämän edustaja arvioijina vuonna 2023 kattoi kaikista näytöistä 49,12 %.
- Vertailun vuoksi kaikissa mediatutkinnoissa (PT, AT, EAT) opettaja + työnantaja tai työelämän edustaja arvioijina vuonna 2024 kattoi kaikista näytöistä 57,3 %
 - PT: 2023 47,5 % ja 2024 57,3 %
 - AT: 2023 92,8 % ja 2024 90 %
 - EAT: 2023 100 % ja 2024 93,1 %
- Opettaja ja työelämän edustaja ovat olleet arvioimassa enemmän kuin ennen. Kasvua tapahtunut PT:ssa ja AT:ssa, joten suunta on oikea.
- Perustutkinnon työelämäarviointien määrä tulisi jatkossakin kasvaa kohti ammattitutkintojen toteutustapaa.

Media-alan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU Pohdinnat

Oppilaitoksessa järjestettävät näytöt

- Oppilaitoksissa perusteluina on mm. se, etteivät oppilaat löydä työssäoppimispaikkoja. Perusteluna myös se, että oppilaitoksessa suoritettavat näytöt ovat työelämän antamia työtehtäviä. Joskus myös oppilaitoksen laitteistoa halutaan hyödyntää tasavertaisten lähtökohtien vuoksi. Alalla myös on tyyppillistä työskennellä etänä tai freelancerina, joten asiakastyönäyttö vastaa alan työelämää.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat

- Koulutuksen järjestäjille tehtyjen vierailukäyntien perusteella osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmien toteutuksessa ja laadussa on hajontaa oppilaitosten välillä.

Koulutuksen järjestäjien kehittämiskohteet

- Tehtyjen vierailukäyntien perusteella ongelmallista on perehdytyksen puute oppilaitoksen omiin digitaalisiin alustoihin ja näyttöjen arviointiin (opiskelijat ja työelämäarvioijat) sekä valinnaisten tutkinnon osien rajoittaminen oppilaitoksen toimesta.

Muut huomiot

- Vastineena perusteluihin työelämätoimikunnan suositus on etsiä paikkoja myös media-alan ulkopuolelta ns. in-house-tehtävistä. Työelämän kannalta oppilaitoksen laitteisto ei aina vastaa työssä aidosti käytettäviä työkaluja. Opiskelijalle on tärkeää hahmottaa työpaikan arki, tavoitteet ja käytännöt sekä työnsä kustannustehokkuus sekä -rakenne, joten kokonaan etänä tai freelancerina työelämään astuminen voi viedä tämän ymmärryksen.
- Näytössä voi olla lisäksi muutakin aineistoa, mutta pääpaino ei tule olla oppilaitoksen antamalla tehtävillä.
- Valinnaisten tutkinnon osien suorittaminen vapaasti tulisi mahdollista ilman, että oppilaitos etukäteen rajaa valinnaisia. Yhdistelemällä tutkinnon osien sisältöjä saataisiin parempi vastaavuus työelämän tarpeeseen.
- Tehtyjen vierailukäyntien perusteella osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma on hyvä tehdä arkipäivän työkaluksi ja sille olisi hyvä luoda yhteinen toimintamalli kaikkien oppilaitosten käyttöön. Sen voisi myös lisätä oppilaitosten laatukäsikirjaan.

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta

Media-alan ja kuvallisen viestinnän PT

Uudet tutkinnon perusteet ovat tulleet voimaan 1.8.2024, joten arviointia on vielä hankala tehdä. 5 osp:n jaollisuus on kuitenkin jo nyt ehtinyt saada kiitosta.

Vierailukäyntien perusteella kuvallisessa ilmaisussa harmittaa, että yksi valinnainen tutkinnon osa jäi pois media-alalla toimimisen laajennuttua 25 ospiin. Tutkinnon osien sisällöt ovat niin rajattuja, että voi olla vaikea löytää työssäoppimispaikkoja. Kuvallisessa ilmaisussa tämä on erityisen haasteellista oikeanlaisten harjoittelupaikkojen/yritysten yleisen vähyyden takia.

Lisäksi on tärkeää, että tutkinnon perusteet pidetään ajantasaisina ja niitä päivitetään työelämän muutoksiin peilaten. Työelämän edustaja toivoo tutkinnon perusteiden testaamista kentällä ennen käyttöönottoa sekä visuaalisen laadun huomioimista enemmän arviointikriteereissä.

Liiketoimintaosaaminen, yrittäjäyys ja työnhakuvalmiudet tulee tuoda kaikkiin tutkintoihin osana ammatillisia tutkinnon osia.

Media-alan AT

Vierailukäyntien perusteella valinnaisuutta tulisi olla enemmän.

Media-alan EAT

Ei kommentoitavaa.

Yleistä

Tutkinnon perusteiden työelämävastaavuus ja tulevaisuustyö tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta on tärkeää.

Tulevaisuustyö työelämän ja eri asteisten koulutuksen tarjoajien kesken tulisi olla jatkuvaa ja sujuvaan toimintamalliin perustuvaa.

(Alueellinen) tulevaisuustyö

- varmistaisi paremmin sekä lyhyellä että pidemmällä aikajänteellä koulutuksen vastaamaan (alueellisesti) työelämän tarpeisiin
- mahdollistaisi eriasteisten koulutuksen tarjoajien yhteisen suunnittelutyön ja vastuunjaon opintokokonaisuuksien toteutuksesta työelämän tarpeeseen
- vahvistaisi työelämän ja koulutuksen arjen yhteistyötä ja voisi edistää/ monipuolistaisi esim. työssäoppimispaikkoja.
- tarjoaisi jo perusasteen opinto-ohjaajille ym. tietoa ja työkaluja, kun 9-luokkaiset pohtivat jatko-opintojaan.

Pohdinnat tutkintorakenteesta

Ei kommentoitavaa.

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvuissa koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2024.

Vipusen raporttiselosteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista, osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnöt. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www](http://www.oph.fi)-sivustolla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN